

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Psykolog

FER sak: 19/18K

Dato: 30.10.18

**VEDR.: FAGETISK KLAGESAK
KLAGER:
INNKLAGET PSYKOLOG:**

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 11.07.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 29.10.18.

Bakgrunn for klagen

Klagen går på at innklagede psykolog i sitt arbeid som sakkyndig i en barnevernssak har brutt Ethiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP). Klager er mor til barna i barnevernssaken som klager via sin advokat. Den sakkyndige rapporten er vedlagt klagen. I tillegg er det også vedlagt en evneundersøkelse av klager fra mai 2018.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

Saksgang

11.07.18 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem
28.08.18 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.

28.08.18	Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i «Ethiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP).
06.09.18	FER mottok redegjørelse fra innklaget psykolog.
06.09.18	Redegjørelsen ble sendt til klager med anmodning om innen to uker å kommentere innklagedes redegjørelse.
19.09.18	FER mottok kommentar fra klager.
19.09.18	Kommentar fra klager ble sendt innklaget psykolog med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer.
10.10.18	FER mottok sluttkommentar fra innklaget psykolog.
11.10.18	Innklagedes sluttkommentarer ble sendt til klager til orientering.
29.10.18	FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

Innklaget psykolog ble oppnevnt som sakkyndig i en barnevernssak våren 2017, og avga sin rapport 05.06.17. Klagers barn ble senere akutt plassert, deretter plassert i fosterhjem og hos biologisk far. Klager hevder at plasseringene var direkte foranlediget av den sakkyndige rapporten, og beskriver denne som: «mangelfull, ensidig utformet og hypotesebekreftende i stedet for utforskende». Det hevdes også at utredningen ble foretatt i en svært kort periode (25.04.17 til 31.05.17) og at dette er uvanlig sett hen til de alvorlige konklusjonene som fremsettes om klagers kognitive fungering, mentaliseringsevne og evne til å motta veiledning.

I klagen listes det opp 10 punkter som skal illustrere ulike svakheter ved rapporten. FER har gått igjennom klagepunktene og har sammenfattet klagen under følgende overskrifter:

1. Manglende selvstendig utredning av sentrale tema i saken.
2. Mangelfull bruk av, eller totalt fravær av, sentrale metoder som grunnlag for de konklusjoner som trekkes.
3. Selvmotsigelser i rapporten.
4. Bruk av fagterminologi og fremmedord som gjør argumentasjon og konklusjoner lite tilgjengelige og dermed vanskelig å forsvare seg mot.

Når det gjelder pkt. 1 viser klager til at den sakkyndige ikke har foretatt en selvstendig utredning av barnas utviklingshistorie. Han har heller ikke, ifølge klager, drøftet hvorvidt det var hold i anklagene om seksuelle overgrep og vold mot barna, selv om politiet henla saken. Det opplyses at fastlegen aldri hadde mistanke om seksuelle eller voldelige overgrep mot barna, og det etterlyses alternative forklaring på observert hyperseksuell atferd hos dem. At dette ikke har blitt gjort, har, slik klager ser det, ført til en generell mistenkeliggjøring av klager og vært en medvirkende årsak til at et yngre barn ble fratatt klager umiddelbart etter fødselen.

Under pkt. 2 viser klager til at den sakkyndige har uttalt seg negativt om klagers kognitive fungering og mentaliseringsevne uten å ha gjort nødvendig testing eller strukturert utredning. Det stilles spørsmål ved gyldigheten av konklusjonene når det ifølge klager baserer seg på «(..) én samtale med mor og én samspillsobservasjon (..)». I den forbindelse vises det også til at andre, både profesjonelle og familie, har beskrevet samspillet mellom mor og barna som

godt. Dette burde, etter klagers oppfatning, vært tatt med i drøftingen av den sakkyndiges konklusjoner.

Klager etterlyser også en bedre utredning av tilknytningen mellom klager og barna og hevder at den sakkyndiges konklusjoner fremstår som syensing. Det vises også til at det ikke er foretatt samtaler med barna (6 og i underkant av 4 år gamle), samt at antallet observasjonspunkter er svært begrenset. Under en av samspillsobservasjonene hevdes det at den sakkyndige «(..) stort sett satt på kjøkkenet og drakk kaffe med beredskapsmor, mens mor og barna var ute og lekte».

Klager hevder under pkt. 3 at rapporten er full av selvmotigelser og det gis tre eksempler på dette. I det ene tilfellet gis det tilsynelatende motsatt beskrivelser av mors praktiske og materielle omsorgsevne, i det andre tilfellet vurderes det ikke som nødvendig med tilsyn under samvær mellom klager og barna samtidig som behovet for veiledning blir understreket. I et tredje eksempel synes den sakkyndige å fremheve ulike forklaringer på samspillet mellom mor og barn, dels tilskrives dette situasjonsvariabler, dels varige trekk hos mor.

Under pkt. 4 vises det til at den sakkyndige er spesielt opptatt av at klager ikke «benevner» eller setter ord på det som skjer. Klager viser til at hun tidligere har blitt diagnostisert med selektiv mutisme samt at det ikke blir redegjort for hvilken rolle denne «benevningen» har i utøvelse av god omsorg. Klager hevder også at nonverbal fysisk kontakt kan vise god omsorg.

Generelt kritiseres den sakkyndige for å uttrykke seg på en måte som virker tilslørende og vanskelig å forstå. Det gis et eksempel på dette fra rapportens side 15 der det heter at: «Mor sliter videre i stor grad med å oppfatte de ulike barnas differensierte behov, samt respondere på barnas ulike emosjonelle tilstander, der affektiv benevning eller affektiv avstemning er fraværende».

Svakhetene ved rapporten beskrives som alvorlige. Den har, etter klagers oppfatning, skadet henne og barna. Det førte til at hun fikk en alvorlig psykisk reaksjon («en knekk»), godtok omsorgsovertakelse for barna og senere ble fratatt omsorgen for nok et barn.

Sentralt i klagen er manglende utredning av mor. Rapporten fra nevropsykolog, datert 16.05.18, konkluderer med at mor har «helt normale kognitive forutsetninger (midtre normalområde)». Det blir videre påpekt at hennes visuelle evner er betydelig bedre (øvre normalområdet) enn hennes verbale evner (midtre normalområde). Avslutningsvis heter det at: «Det er ikke grunnlag for å tenke at dette funnet påvirker omsorgsevne».

ii) Relevante punkter i «Etiske prinsipper for nordiske psykologer» (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 28.08.18, og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.2 Kompetanse

Psykologen bestreber seg på å utvikle og opprettholde høy faglig kompetanse i sitt arbeide. Psykologen tilstreber bevissthet om sine faglige og menneskelige sterke og svake sider, slik at han/hun realistisk kan vurdere med hvilken kompetanse han/hun kan påta seg oppgaver. Psykologen påtar seg kun de oppgaver, tilbyr kun de tjenester og bruker kun de metoder han/hun er kvalifisert til gjennom utdanning, trening og erfaring.

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

Psykologen viser spesiell varsomhet når han/hun anvender metoder, hjelpemidler og teknikker som ennå befinner seg på utprøvningsstadiet og som ikke tilfredsstillende vanlige metodekrav, eller som psykologen ennå ikke behersker fullt ut.

Under dette punktet ba FER om at psykologen redegjorde for, og reflekterte nærmere over, de valg av metoder som lå til grunn for utredningen av mandatet, samt hvordan ev. metodebegrensninger ble tatt hensyn til ved argumentasjonen og konklusjonene i rapporten. Det ble også vist til punktet om Ansvar (unngåelse av misbruk og skade) og FER ba psykologen om å reflektere over hvilke konsekvenser valg av metoder og tilhørende metodebegrensninger kan ha hatt for klager.

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Ansvar

Psykologen tar selvstendig ansvar for kvaliteten og konsekvensene av sitt arbeid, men er samtidig klar over at han/hun av andre oppleves som representant for sin yrkesgruppe.

Under dette punktet ble det vist til klagers påstand om at rapporten til tider er selvmotsigende og gjennomgående utilgjengelig. FER ba psykologen om å reflektere over klagers opplevelse og redegjøre for hva som er gjort for å gjøre argumentasjon og konklusjon tilgjengelig for klager. Det ble også vist til kapitlet om Integritet (underpunkt om redelighet og tydelighet).

II. 4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til.

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

iii) Innklagedes redegjørelse.

Innledningsvis opplyser psykologen i sin redegjørelse at rapporten er gjennomgått av Barnesakkyndig kommisjon uten at det kom vesentlige merknader. I tillegg ble rapporten gjennomgått i en personlig samtale med klager og hennes tidligere advokat. I denne samtalen ble rapporten, vurdering og konklusjoner gjennomgått og forklart for klager som også fikk

svart på de spørsmålene hun hadde. Hverken klager eller daværende advokat hadde, ifølge psykologen, fagetiske bemerkninger til arbeidet eller rapporten.

Når det gjelder metodebegrensninger, viser psykologen til at dette generelt er utfordrende i det sakkyndige arbeidet, og spørsmålet om akutt plassering av barna gjorde dette ytterligere problematisk. Han gjentar ellers sin vurdering fra rapporten der han uttrykker at det ville vært ønskelig med strukturerte kartleggingsverktøy hva gjelder personlighetsmessig og evnemessig fungering, men at disse ikke ble benyttet da klager var i en belastende livssituasjon. Etter psykologens vurdering ville slike resultater ha hatt redusert validitet samt vært svært lite fagetisk å gjennomføre.

Psykologen uttrykker forståelse for at lengde og omfang av samspillsobservasjoner problematiseres, men understreker at innholdet i disse i stor grad var sammenfallende med andre komparenters vurdering. I denne situasjonen gjorde psykologen en vurdering der hensynet til rask behandling av akuttsaken ble vektlagt. Han vurderte de faglige funn som fremkom som tilstrekkelig for å kunne besvare mandatet og viser til at ingen har reagert på dette punktet. Punktet var også tema i en samtale med klager i utredningsperioden. Psykologen erkjenner imidlertid at vurderingen skulle vært tydeliggjort i rapporten og tar dette til etterretning.

Psykologen opplyser videre at han snakket med mor om omfanget av en selvstendig utredning av barna. Grunnen til at det ikke ble benyttet mer strukturerte kartleggingsverktøy er den samme som for mor (belastende livssituasjon). Dette burde også, ifølge psykologen, ha fremkommet mer spesifikt i rapporten. Det vises videre til at det er foretatt en vurdering av barna (mandatbesvarelsens første del), men at det ikke er tatt stilling til anklagene rundt seksuelle overgrep. Slike forhold er, ifølge psykologen, vanskelig å avdekke og han oppfatter det ikke som sin oppgave å vurdere hvorvidt dette hadde inntruffet eller ikke. I stedet ble barnas fungering vurdert «bredt og fullstendig» og i etterkant ble mors fungering og omsorgsegenskaper bredt belyst, «slik at vektingen mellom barnas behov og mors ressurser kunne bli så god, grundig og etterprøvbar som mulig.»

Psykologen avviser at oversikten i rapporten ikke viser hvem av foreldrene han har snakket med. Han avviser også klagers påstand om at han, ved en anledning «stort sett satt på kjøkkenet og drakk kaffe med beredskapsmor». Psykologen viser til at mangfoldet og innholdet i beskrivelsen av samværet gjør en slik beskrivelse urimelig.

Når det gjelder manglede utredning av mors kognitive fungering viser psykologen til side 35 i rapporten. Han henviser til begrunnelsen om en vanskelig livssituasjon samt at dette heller ikke var nødvendig fordi innvendingene gjaldt andre forhold ved klagers omsorgsevne (emosjonell omsorgsevne). Psykologen viser også til sin drøfting av begrepet mentaliseringsevne som nettopp er gjort for å gjøre fagbegrepet forståelig og etterprøvbart. Han gir uttrykk for at han har forståelse for at mor opplevde valg av og begrensninger i valgte metoder som vanskelig, i og med at konklusjonen i rapporten gikk mot henne. Han vurderer det imidlertid som en konsekvens av sakens faktum og ikke som resultat av svakheter ved valg av metode.

Psykologen avviser at rapporten er selvmotsigende, og poengterer at han har forsøkt å beskrive klager på en nyansert måte slik at klagers ressurser også kom tydelig frem. Det punktet har heller ikke vært kommentert tidligere, hverken fra Barnesakkyndig kommisjon

eller andre. Dersom dette var et problem ville kommisjonen, mors advokat eller «en mulig domstol» etter psykologens oppfatning ha problematisert dette.

Når det gjelder rapportens språklige form, vil psykologen ta kritikken til etterretning, men viser til at det av og til er vanskelig å balansere behovet for presise faglige beskrivelser med å gjøre disse tilgjengelige for lesere som ikke er fagpersoner. Han viser igjen til møtet som fant sted mellom klager, klagers tidligere advokat og ham selv.

Avslutningsvis bemerker psykologen at det er synd at rapporten anklages for å ha alvorlige mangler, men at han tross dette ikke kan se at han har brutt EPNP. Han vil likevel ta klagen til etterretning og bestrebe seg på å være enda tydeligere på å dokumentere valg av metode, bruk av fagtermer og tilgjengelighet for ulike lesere.

iv) Klagers kommentarer på innklagedes redegjørelse.

Klagers kommentarer er organisert i henhold til de fagetiske punktene FER har bedt om redegjørelse for. Når det gjelder pkt.II.2 Kompetanse – metodebegrensninger, viser klager til psykologens erkjennelse av at metodevalg er vanskelig i sakkyndighetssaker samt at det var ekstra vanskelig i denne saken pga. mulig akutt plassering. På bakgrunn av dette mener klager at det blir ekstra kritikkverdig av den sakkyndige å formulere seg så «bastant» i konklusjonen som han gjorde.

Det reageres også på beskrivelsen av klagers tidligere problemer og oppvekstforhold i rapporten. Det vises til at beskrivelsen er overdreven samt at den sakkyndige ikke har oppgitt eksplisitt hvor opplysningene som ligger til grunn for beskrivelsen kommer fra. Det vises til at andre opplysninger beskriver mor annerledes (f.eks. legejournal fra mors fastlege) og det stilles spørsmål om hvorfor disse opplysningene ikke har blitt innhentet/anvendt.

Klager stiller videre spørsmål ved den sakkyndiges beskrivelse av henne, at hun typisk reagerer med tilbaketrekning og unnvikelse ved stress. Det vises til at barna nettopp var blitt akutt plassert samt at hun var blitt anklaget for overgrep mot sønnen. Dette mener klager kan ha ført til reaksjoner hos henne (f.eks. PTSD) som like gjerne kunne forklare hennes passivitet og konsentrasjonsproblemer under utredningen. Det oppleves som en alvorlig mangel ved rapporten at dette ikke problematiseres.

Klager er kritisk til at den sakkyndige begrunner et begrenset omfang samspillsobservasjoner med at disse var sammenfallende med «andre komparenters opplysninger». Det vises til at det foreligger motstridene opplysninger/beskrivelser fra ulike komparenter og dette burde ha vært problematisert.

Klager anfører videre at det er sjelden Barnesakkyndig kommisjon kommentarer saker der det konkluderes med omsorgsovertakelse. Det at mor samtykket til omsorgsovertakelse, førte også til en forenklet behandling og dermed aldri noen reell bevisførsel eller systematisk kritikk av den sakkyndige rapporten. Det er dermed forståelig at rapporten ikke ble kommentert.

Når det gjelder påstanden om seksuelt overgrep, er klager enig i at det ikke er den sakkyndiges oppgave å etterforske slike påstander. Det vises imidlertid til at politiet har henlagt saken og at psykologen dermed burde ha problematisert andre forklaringer på barnas seksualiserte atferd. Generelt mener klager at rapporten mangler en bred drøfting som også tar hensyn til andre forklaringsmodeller.

Når de gjelder pkt.II.3 og II.4, ansvar og integritet i EPNP, mener klager fortsatt at rapporten inneholder en god del selvmotsigelser. Det vises til at psykologen både hevder at mor trenger veiledning samtidig som han uttaler at hennes evne til å ta imot veiledning er svak.

Slik klager ser det, forsøker psykologen å forsvare seg mot kritikk ved å vise til at det ikke er kommet kommentarer fra andre. Klager mener at dette viser at den sakkyndige er lite åpen for alternative hypoteser og at han arbeider på en hypotesebekreftende måte. Det hevdes at det er sjelden Barnesakkyndig kommisjon kommenterer rapporter som «går i favør» av det offentlige, mens det motsatte er tilfelle dersom vurderingen «går i favør av privat» part. Klager oppfatter dette som et generelt rettsikkerhetsproblem og ber psykologforeningen løfte dette frem.

Avslutningsvis vises det til de møter psykologen har hatt med mor og hennes tidligere advokat og klager mener at det ikke er blitt tatt tilstrekkelig hensyn til at hun har hatt problemer med å fungere i slike sammenhenger (tilstedeværelse av myndighetspersoner). Det vises også til at far og hans advokat var tilstede sammen med saksbehandler på et av møtene, og at dette ikke var noen god situasjon hverken for å forklare eller ta til motmæle mot argumentasjonen i rapporten.

v) Sluttkommentarer fra innklagede

I en kort sluttkommentar viser psykologen generelt til sin tidligere redegjørelse. Han viser til at det fremsettes «påstander og vurderinger som u.t. finner det etisk problematisk å gi seg inn på uten diskusjoner som vil medføre henvisning til personsensitive opplysninger». Psykologen påpeker også at han finner det lite formålstjenlig å gå inn på en generell diskusjon om udokumentert påstander om praksis ved Barnesakkyndig kommisjon og opplever ikke dette som relevant i denne sammenheng.

FERs vurdering og konklusjon

FER har gjennomgått sakens dokumenter med de vedlegg som er oversendt. Dette er grunnlaget for FERs vurdering.

Som nevnt i åpningsbrevet, skal ikke FER gjennomgå eller vurdere det sakkyndige arbeidet med tanke på innhold eller konklusjon, men kun vurdere om innklaget psykolog i sitt arbeid har brutt med prinsippene i EPNP.

Klagepunktene 1 og 2 omhandler påstander om at psykologen har gjort for lite selvstendig utredningsarbeid om sentrale tema i saken, samt at manglende anvendelse av mer normbaserte, strukturerte tester burde medført mer varsomhet i de konklusjonene som trekkes.

Psykologens hovedargumenter at han gjorde en avgrenset vurdering pga. mor og barnas belastende livssituasjon. Selv om var ønskelig å benytte mer strukturerte tester (personlighetstester, evnetester), ville resultatet fra disse, etter psykologens oppfatning, antakelig ville være lite valide. Han viser også til at resultatet av hans undersøkelser sammenfaller med inntrykket hos andre.

Psykologens metodevalg, burde etter FERs vurdering, vært nærmere diskutert og problematisert, spesielt spørsmålet om en, ved å velge slik en gjorde, avskar viktig dokumentasjon av underliggende fakta. En savner også betraktninger rundt begrensningene av de metodene som ble valgt, ikke bare av de metodene som ble valgt bort.

Psykologen har gjort en vurdering av at metodevalget var forsvarlig og begrunnet dette med at hans observasjoner sammenfalt med tidligere vurderinger. Dette er ikke nødvendigvis hypotesebekreftende arbeidsmåte slik klager hevder, men det forutsetter at omfanget av eget arbeid er omfattende nok til at en kan gjøre en slik sammenligning og vurdering. Klager hevder at andre observasjoner og beskrivelser gikk i en annen retning og mener at dette burde vært et tema i rapporten. I den grad dette er relevant for mandatet, burde slik ulikheter mellom ulike observatører vært drøftet.

Når det gjelder tidsrammen for det sakkyndige arbeidet (5.5 uker), vurderer FER det slik at dette er knapt, men neppe uforsvarlig. I arbeidsbeskrivelsen er det oppgitt to datoer for samtale med mor, den ene kombinert med et hjemmebesøk og den andre i forbindelse med en observasjon i beredskapshjemmet. I tillegg er et oppgitt en telefonsamtale med mor. Totalt er dette oppgitt til 10 timer. Det er imidlertid vanskelig å få et klart inntrykk hvordan fordelingen mellom var mellom samtalen, hjemmebesøk og observasjon. Psykologen har begrunnet sine valg av metoder med et ønske om å skåne mor og barna i en belastende livssituasjon og at det dermed er behov for en annen tilnærming enn tradisjonelle tester og utredning. FER har imidlertid vansker med å se at arbeidsformen og det omfanget som beskrives er tilstrekkelig til å kompensere for en mer omfattende vurdering som også inneholdt bruk av mer strukturerte tester. Dette kan svekke grunnlaget for de konklusjonene som trekkes.

Det fremstår som ulogisk at psykologen i rapporten sier at en ideelt sett ville ha brukt strukturerte og normbaserte tester, mens resultatet fra en slik test (evnetest) ikke kommenteres i redegjørelsen. Evne til mentalisering er ikke enstydig bestemt av evnenivå. I vurderingsdelen av rapporten uttaler psykologen at han er usikker på klagers kognitive fungering (s 35), det beskrives hva som ligger i dette begrepet og det nevnes flere observasjoner og iakttagelser som sannsynliggjør at det foreligger en kognitiv svikt hos klager. Det nevnes at noe kanskje kan forklares ut fra barnevernssaken, «men det vises til at BVT også har hatt denne opplevelsen og at mor (klager) herigjennom fremstår som helt avhengig av sin egen mor». Psykologen begrunner sine metodevalg og fremstilling med at mors omsorgssvikt også gjelder andre sider av hennes omsorgsevne, bl.a. emosjonell omsorgsevne og at det dermed ikke var nødvendig med en strukturert testing for å få klarlagt omsorgsevne. Slik FER vurderer det, er det imidlertid belastende å få en beskrivelse som indikerer kognitiv svikt som forklaring dersom dette ikke er undersøkt.

Kun én observasjon av mor og barn fremstår også som noe begrenset for å kunne avgjøre at samspillsmønstret som fremkom der var det samme som har vært observert av andre tidligere. Det er også lite for å kunne uttale seg om tilknytningsmønstret mellom mor og barna. Det hadde videre styrket rapporten dersom ulikheter mellom ulike observasjoner var blitt diskutert.

Påstandene om at barna muligens var blitt utsatt for vold og seksuelle overgrep går igjen i rapportens referat fra flere av komparentsamtalene. Det opplyses imidlertid også at politisaken er henlagt. I vurderingen av barna vises det til at de har kommet med uttalelser om vold og seksualiserte handlinger i hjemmet. Det vises også til dette når behovet for emosjonell utviklingsstøtte diskuteres. Det presiseres imidlertid at dette behovet er tilstede uavhengig om uttalelsene medfører riktighet eller ikke. FER har forståelse for at klager kan oppleve det som at psykologen har tar stilling til påstandene, spesielt siden alternative forklaringer på barnas utsagn ikke diskuteres i særlig grad. Etter FERs vurdering, har psykologen ikke aktivt uttrykt

at barna har vært utsatt for seksuelle overgrep, men tema kunne i større grad vært problematisert og tydeliggjort i rapporten.

Klager har opplevd den sakkyndige rapporten som selvmotsigende og utilgjengelig. Psykologen, på sin side, forklarer dette med at han har forsøkt å nyansere beskrivelsen av klager, samt at det er vanskelig å anvende presise fagtermer på en måte som gjør dem tilgjengelige for personer som ikke er fortrolig med disse. FER har forståelse for dette, men vil samtidig presisere at det er viktig at begrunnelsen for så inngripende tiltak som de barnevernet forvalter fremstår som klare og tydelige. Psykologen har møtt klager og hennes tidligere advokat i møter, men det kan virke som om utformingen av disse møtene ikke var tilstrekkelig tilrettelagt for klager.

I sine kommentarer til psykologens redegjørelse utdyper klager de tidligere klagepunktene, men bringer også inn et nytt moment, nemlig manglende kildehenvisning for påstander knyttet til klagers oppvekst og tidligere fungering. Slik FER forstår psykologens vurdering synes han å hevde at dette er forhold som er underlagt taushet. Det er imidlertid ikke redegjort for dette og FER kan dermed ikke gå nærmer inn på dette, men FER vil generelt oppfordre psykologer å tilstrebe størst mulig åpenhet i sitt arbeid. Når det gjelder klagers kommentarer og påstander om forskjellsbehandling av partene i Barnesakkyndig kommisjon fremstår dette som udokumenterte påstander og FER ville ikke kommentere dette ytterligere i denne saken.

På bakgrunn av den foreliggende dokumentasjonen finner FER at psykologen har brutt de fagetiske retningslinje på følgende punkt i EPNP: **II.2 Kompetanse, Metodebegrensninger** og **II.3. Ansvar, Unngåelse av misbruk/skade**.

Vedtak: *5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.*

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard

